CRPDZ.cz

Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje

Výroční zpráva za rok 2016

Květen 2017

Obsah:

1. Základní údaje o spolku
2. Historie CRPDZ, 25 let DDZ
3. Poslání, cíle a činnost spolku
4. Pracovníci spolku, organizační schéma
5. Služba následné péče – Pavučina
    - Socioterapeutické činnosti – socioterapie, muzikoterapie
    - Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
    - Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
6. Další aktivity
    - KP
    - Vzdělávání
    - Supervize
    - Dotace Loterie
7. Příběhy klientů
8. Údaje o hospodaření
9. Poděkování

1. Základní údaje o spolku

Název spolku:	Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje, z. s.
Oficiální zkratka:	CRPDZ MSK
Sídlo sdružení:	Skautská 1081 708 00 Ostrava-Poruba
Telefon:	596 912 612 733 681 996 737 572 081
E-mail:	crpdz@crpdz.cz
Web:	www.crpdz.cz
IČO:	26640601
DIČ:	CZ 26640601
Bankovní spojení:	Česká spořitelna, a.s.
Číslo účtu:	1653777399/0800
Statutární orgán:	Ing. Alexej Beránek, předseda spolku
Valná hromada:	Mgr. Petra Ďásková Ing. Alexej Beránek MUDr. Zdeňka Stašková MUDr. Alexandra Beránková Petra Kubinová Bc. Lenka Pouchlá, DiS. Bc. Jana Martínková, DiS.

2. Historie spolku

Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví MSK vzniklo roku 2003, podpořilo vznik Krizového centra a v roce 2005 Služby následné péče PAVUČINA.

25 let Domu duševního zdraví

21. ledna proběhlo neformální setkání současných a bývalých pracovníků a spolupracovníků Domu duševního zdraví a neziskových organizací, které zde působily a působí.

3. Poslání, cíle a činnost spolku

Jsme nestátní nezisková organizace a účelem spolku je podílet se na rozvoji služeb v oblasti péče o duševní zdraví, a to především v Moravskoslezském kraji.

Duševní onemocnění chápeme jako onemocnění bio-psycho-sociální. Lidé s duševním onemocněním se často celoživotně potýkají se symptomy nemoci a ztrátami v oblasti zvládání běžného života, vztahů, nezávislosti a sebehodnocení, životní spokojenosti a naděje. Dostanou-li však komplexní podporu, která reaguje na jejich zdravotně-sociální potřeby, a rozvíjí dovednosti zvládat běžný život, mohou se z nemoci zotavit. Mohou, i s potížemi v oblasti duševního zdraví, vnímat svou hodnotu, být nezávislejší, zvládat své sociální role, prožívat více životní pohody, věřit na kvalitu a smysl života.

Psychiatrická rehabilitace, proces vedoucí k zotavení, se odehrává prostřednictvím komunitních služeb. Ty zahrnují zdravotní služby (psychiatrické ambulance, ambulance klinické psychologie, denní stacionáře apod.) a služby sociální zaměřující se na oblasti bydlení, práce, vzdělání, trávení volného času, ale také zvládání krizí a provázení procesem rehabilitace. K účinnosti procesu je zapotřebí, aby byl komplexní, kontinuální a individualizovaný. Důležitá je vzájemná spolupráce jednotlivých služeb, koncepce a profesionalita v souladu s novými poznatky a trendy v péči o duševní zdraví.

Hlavní činnost spolku

Účel spolku je naplňován zejména prostřednictvím:

- Spolupráce se státní správou a samosprávou,
- Pořádáním konferencí, tiskových konferencí, seminářů, přednášek, organizováním stáží, diskusního fóra, kulatých stolů, kampaní a dalších vzdělávacích akcí, které přispějí k rozvoji vzdělanosti v této oblasti,

- Zpracováním a přípravou odborných prací, článků, překladů, publikací, doporučením pro rozhodování kompetentních orgánů státní správy a samosprávy,
- Spolupráce s ostatními organizacemi podobného zaměření, odbornými společnostmi, zdravotnickými a sociálními zařízeními, které se též pohybují na poli péče o duševní zdraví
- Vzhledem k situaci v oblasti získávání dotací bylo poslání CRPDZ MSK naplňováno poskytováním Služby následné péče „Pavučina“.

4. Pracovníci spolku

Spolek zaměstnával do 31. 12. 2016 dvě sociální pracovnice na 2,0 na úvazku základě pracovní smlouvy. Technicko-hospodářský pracovník a vedoucí služby pracovali na dohodu o provedení práce. Účetní je externím spolupracovníkem.

Jména pracovníků: Bc. Lenka Pouchlá, DiS., Bc. Jana Martínková, DiS., Ing. Alexej Beránek, Ing. Milena Kubicová

Technicko-hospodářský pracovník DPP 0,1

Sociální pracovník 1,0

Vedoucí služby DPP 0,1

Sociální pracovník 1,0

5. Služba následné péče „Pavučina“

Název:	Služba následné péče „Pavučina“
Sídlo:	Skautská 1081 708 00 Ostrava-Poruba
Telefon:	596 912 612 733 681 996 737 572 081
E-mail:	crpdz@crpdz.cz
Web:	www.crpdz.cz

Facebook:	Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje
Číslo registrace:	8717410

Služba následné péče „Pavučina“ je sociální služba poskytovaná podle §64 Zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, jejímž zřizovatelem je nestátní nezisková organizace Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje, z. s.

Služba byla stejně jako v předchozích letech určena lidem s déletrvajícími a opakujícími se potížemi v oblasti duševního zdraví v Ostravě a okolí. Těmto lidem jsme poskytovali systematickou podporu a pomoc ve společenském uplatnění formou individuálního vedení.

Poslání Služby následné péče „Pavučina“

Posláním služby byla podpora lidí s duševním onemocněním z Ostravy a okolí v plnohodnotném začlenění do společnosti, zlepšení kvality jejich života, zajištění návaznosti sociálních a zdravotních služeb a tím zvýšení jejich efektivity.

Spolupráce vedla podle individuálních potřeb klientů k naplnění cílů Služby následné péče „Pavučina“.

Cíle Služby následné péče „Pavučina“

1. Stabilizace sociální situace z hlediska příjmů a hospodaření s penězi, bydlení, zaměstnání, vzdělání, trávení volného času, denního režimu a zdraví.
2. Rozvoj sociálních dovedností potřebných v každodenním životě – dovednost komunikovat, stanovovat a dosahovat cíle, porozumět vztahům mezi lidmi a udržovat prospěšné vztahy podle potřeb a zájmů.
3. Prevence znovunastoupení akutních duševních potíží.
4. Prevence opakujících se hospitalizací ve zdravotnických zařízeních psychiatrické péče.

Okruh osob

Službu jsme poskytovali lidem s dlouhodobými nebo opakujícími se potížemi v oblasti duševního zdraví z Ostravy a okolí, kteří splňovali alespoň jednu z uvedených podmínek:

- Absolvovali ústavní léčbu v psychiatrickém zařízení.
- Měli kontakt s krizovým centrem.
- Účastnili se rehabilitace v denním stacionáři pro lidi s duševním onemocněním.
- Absolvovali ambulantní léčbu v psychiatrické ambulanci.
- Absolvovali léčbu v ambulanci klinické psychologie.

Kritériem pro poskytování služby byla subjektivně vnímaná potřeba využití služby klientem a jeho motivace ke spolupráci. Rozhodující věk pro poskytování služby je 19-64 let. Spolupracovali jsme také s osobami blízkými lidem v definovaných okruzích.

Prostřednictvím terapeutického rozhovoru, nácviku i praktické pomoci jsme v roce 2016 nabízeli:

- **Sociálně terapeutické činnosti**
  - **Socioterapie.** Prostřednictvím terapeutického rozhovoru, praktického nácviku jsme klientům pomáhali se zvládáním těchto oblastí: zaměstnání, vzdělání, finance, bydlení, denní režim, trávení volného času a zdraví. Poskytování socioterapie vedlo k prevenci relapsu, k udržení příp. zlepšení sociálních schopností a dovedností, k samostatnosti, lepší komunikaci, zodpovědnosti, schopnosti stanovovat a dosahovat cíle.

- **Muzikoterapie.** Muzikoterapie se začala realizovat na podzim 2016 zpočátku jedenkrát týdně pro skupinu 6 lidí z okruhu osob s neurotickými potížemi, později dvakrát týdně i pro skupinu osob s psychotickým onemocněním. Součástí skupinových muzikoterapeutických setkání bylo aktivní hraní na bubny djembe, šamanské bubny, flétny, zvonkohry a další hudební nástroje. Po aktivním hraní následovala muzikorelaxace, která spočívala v poslechu hudby, kterou tvořily muzikoterapeutky pomocí hudebních nástrojů. Klienti v klidné, relaxační poloze prožívali a vnímali hudbu celým svým tělem.

  Řekli o muzikoterapii:

  „Hraní na bubny mi pomáhá se soustředit na tady a teď, aby mi neodbíhaly myšlenky, a při relaxaci se dokážu zklidnit natolik, že ještě dva dny jsem z toho schopen čerpat energii.“

  „Jsem rád, že můžu v rámci skupinové terapie si tady zahrát na hudební nástroje, vždycky mě to lákalo, ale neměl jsem na to peníze a ani sílu odpoledne někam docházet.“

  „Nejdřív jsem se bála rozhození, ale nestalo se, zahřála jsem se, při bubnování na šamanských bubnech jsem si představila ty indiány a uvolnila jsem se.“

  „Líbilo se mi volné hraní, mohla jsem se u toho uvolnit, pustit fantazii, vnitřně uvolnit. Ponořím se do bubnování tak, že zapomínám na vnější svět. Moc příjemné.“

  „Moc mě to baví, jsem z toho nadšený. Vždycky jsem se chtěl naučit bubnovat. Těším se na každé bubnování.“

  Je to pro mě příjemná změna, vytržení, zapomenutí na všechno, aspoň chvilku nemít dotěrné myšlenky.“

  „Super! Těším se na příště.“

- **Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím** – s klienty jsme pracovali na obnovení kontaktu s rodinou a dalšími blízkými osobami a podporovali jsme je, aby se vzájemně pochopili a respektovali se.

- **Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí** - usnadnění styku s úřady a organizacemi poskytujícími služby (ubytovny, Úřad práce, OSSZ apod.). Klientům jsme umožňovali v bezpečném prostředí uskutečnit telefonické hovory s úředníky, potenciálními zaměstnavateli apod., pomáhali jsme s písemnou a elektronickou komunikací.

Spolupráce klienta a pracovníka probíhala ambulantně, na základě domluvených termínů osobních konzultací v pracovní dny od 8:00 do 16:00 hodin. Frekvence setkávání se uzpůsobovala potřebám klienta a jeho sociální situaci, obvykle 1x za týden až 14 dní. Délka konzultací se pohybovala v rozmezí 30ti až 90ti min.

Prostředí a kapacita služby:

Kapacita zařízení byla 40 klientů, se kterými služba spolupracuje na řešení jejich sociální situace. Služba byla poskytována v prostorách nestátního zdravotnického zařízení, ve kterém měla pronajaty dvě kanceláře a hygienické zázemí.

V roce 2016 byla služba poskytnuta 65 klientům. Nejčastějším důvodem navázání spolupráce s klientem byla stabilizace jeho sociální situace z hlediska příjmů (nalezení vhodného zaměstnání, zajištění důchodem) a hospodaření, z hlediska bydlení a zajištění komplexní psychiatrické rehabilitace (denní stacionář, pracovní rehabilitace, agentura podporovaného zaměstnávání). Toto vše přispělo ke zlepšení jejich dovedností a schopností zvládat běžný život.

Sociální služba ve Službě následné péče „Pavučina“ byla klientům poskytována **bez úhrady nákladů**.

Služba byla v roce 2016 financována Krajským úřadem Moravskoslezského kraje a Statutárním městem Ostrava.

6. Další aktivity

Komunitní plánování

V roce 2016 se Petra Ďásková a Lenka Pouchlá pravidelně účastnily procesu komunitního plánování na území města za pracovní skupinu „Osoby s duševním onemocněním a psychosociálními obtížemi“. V tomto roce se pokračovalo v práci podle 4. Komunitního plánu sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava na období 2015 – 2018, na jehož realizaci se manažerka Petra Ďásková a členové pracovní skupiny v minulém období aktivně podíleli. Komunitní plán je nástrojem účelného, efektivního a hospodárného vynakládání veřejných prostředků na sociální služby

a související aktivity pro občany. Prostřednictvím komunitního plánu je vytvořen systém, který vychází v co největší míře vstříc uživatelům sociálních služeb a zajišťuje občanům města síť sociálních služeb a souvisejících aktivit. Komunitní plánování je nejen metoda práce, ale i cyklický proces umožňující optimální nastavení a řízení sociální politiky obcí. Vychází ze skutečných potřeb obyvatel.

V**zdělávání**

Sociální pracovnice se dle vzdělávacího plánu na rok 2016 zúčastnily odborné konference „Poznáváme se navzájem“, kterou pořádala Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální v Ostravě. Dále dle plánu absolvovaly sebezkušenostní výcvik „Techniky muzikoterapie“. Mimo plán získaly osvědčení o absolvování odborného kurzu „Tvořivé postupy zaměřené na řešení“ vedený finským koučem a lektorem Benem Furmanem. Kurz proběhl v Olomouci.

Lenka Pouchlá se navíc zúčastnila semináře „Systém sociálních služeb“ věnovaný transformaci psychiatrické péče. Celkově jí bylo započteno 46 hodin do dalšího vzdělávání sociálního pracovníka podle § 111 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Jana Martínková pokračovala v Komplexním výcviku v poradenství a terapii zaměřené na řešení v celkovém rozsahu 710 hodin (společně se základním kurzem a dalšími částmi nepřímé výuky - práce v reflektujících týmech, supervize účastníků ve skupině, individuální supervize, z toho v roce 2016 absolvovala cca 140 hodin).). Tento přístup se důsledně zaměřuje na zdroje a cíle klienta místo analyzování problému. Tímto způsobem lze mnohem rychleji dosahovat pozitivních změn. Přístupu lze využít v různých kontextech – při práci s dětmi (Kids´ Skills), s páry a rodinami, se skupinami, s tzv. „nespolupracujícími klienty“, s „traumaty“ a „psychosomatickými problémy“. Přístup zaměřený na řešení se uplatňuje i v krizové intervenci. Jana Martínková ukončí výcvik v roce 2017. Výcvik probíhal v Olomouci v pravidelných setkáních a je akreditován MPSV ČR. Dalších 38 hodin vzdělávání jí bylo započteno z výše uvedených absolvovaných kurzů.

Mimo akreditované programy se obě pracovnice zúčastnily seminářů na téma „Dluhové poradenství“ a „Exekuce“ pořádané Statutárním městem Ostrava.

Sociální pracovnice na podzim 2016 zahájily navazující magisterské studium na Univerzitě Palackého v Olomouci, obor Charitativní a sociální práce, specializace Řízení v sociálních službách.

Supervize

Obě sociální pracovnice absolvovaly odbornou supervizi v rozsahu 10 hodin pod vedením Mgr. Jana Friese, který využívá SF přístup. Sociální pracovnice využily možnosti jak individuální tak společné supervize.

Individuální supervize se věnovala obhajobě výcviku, konkrétním případům klientů s podněty a tipy na experimenty na příštích konzultacích, reflektování vedení konzultací SF přístupem.

Supervize rozvíjela téma skloubení práce, studia a osobního života, prevence syndromu vyhoření, změny postoje k případům, sebereflexe, psychické ventilace. Pracovnice dostaly podněty pro rozvoj a zkvalitnění služby.

Dotace z loterií a jiných podobných her

V roce 2016 vyhlásilo statutární město Ostrava na základě usnesení zastupitelstva města výběrové řízení pro poskytování peněžních prostředků z odvodů z loterií a jiných podobných her na podporu zvyšování úrovně kvality poskytovaných sociálních služeb. Sociální pracovnice podaly žádost na poskytnutí účelové dotace ve výši 80 000,-Kč. Projekt byl zaměřen na zlepšení vybavenosti Služby následné péče „Pavučina“. Dotace byla přiznána ve výši 60.000,-Kč a využita na nákup hudebních nástrojů. Díky dotaci jsme mohli začít realizovat muzikoterapii, o kterou měli klienti už v minulosti zájem.

7. Příběhy klientů

Souhrnný pohled klienta na účast v centru Pavučina:

Služeb centra Pavučina jsem začal využívat na základě doporučení MUDr. Beránkové, a to po absolvování denního stacionáře v přilehlých prostorách. Tato skutečnost k návštěvě zařízení Pavučina z mé strany výrazně dopomohla, neboť pro mě bylo prostředí objektu již známé. Stejně tak někteří klienti a personál v něm působící. Ze zařízení jako takového jsem měl dobrý pocit, jelikož v něm během mnou absolvovaných sezení panovala vždy pozitivní nálada. Příjemné atmosféře dopomohla i útulná dekorace kanceláří pro styk s klienty.

První sezení se neslo v duchu obeznámení se se službou jako takovou, s cíli a obsahem následujících sezení. Osobně mi ze začátku vzhledem k diagnóze dosti vyhovovalo soukromí a individuální přístup v porovnání s předešlou prací ve skupině a i přes určitý plán vždy dostal přednost na sezení aktuální problém, který jsem chtěl konzultovat nebo se jen s onou věcí svěřit.

Do zařízení jsem s postupem času docházel rád, neboť mi pro dané období takový typ terapie přišel nejpřínosnější a i po psychické stránce při zpětném pohledu nastala kýžená změna k lepšímu.

Příběh klientky z pohledu sociální pracovnice Jany

Mladá svobodná žena přišla na doporučení psychiatra řešit svou životní situaci. Klientka chtěla změnit práci, která by pro ni byla zajímavější, přijatelnější. S klientkou jsem pracovala přístupem zaměřeným na řešení – formou individuálního reteamingu, kdy si klientka postupně ujasnila, kam chce směřovat, kterých cílů chce dosáhnout, co je k tomu potřeba se naučit, kdo a jakou formou jí v tom může pomoci. Naplánovaly jsme jednotlivé kroky a postupně je plnily. Klientka prošla celý reteamingový proces. Na posledním setkání jsme shrnuly, co se klientce podařilo, čeho dosáhla. Klientka vnímá u sebe, že se má více ráda, zvýšilo se jí sebevědomí, je optimističtější a dokázala si najít práci, která ji baví a dává jí smysl. U klientky vnímám velký posun –

na začátku byla dost negativní a postupem času jsem měla možnost být u toho, jak se měnila až k optimismu, umění se ocenit a vidět věci z jiného úhlu pohledu. Když se zeptám sebe, jakou úlohu jsem v tom sehrála já, myslím si, že se mi dařilo klientku provázet po celou dobu naší spolupráce, být s ní, když to potřebovala a věřila jsem jí, že to dokáže. Spolupráce byla obohacující pro obě strany.

Příběh klientky z pohledu sociální pracovnice Lenky

Mladá žena přišla do naší služby na podnět svého psychiatra. Byla bez práce, bez příjmu, nevěřila si, v kontaktu s lidmi byla nejistá. S klientkou jsme mimo jiné půl roku hledaly práci a nic nevycházelo, ale když si klientka ujasnila, co chce dělat, práci získala velmi rychle. S novým zajímavým a kreativním zaměstnáním přišlo i sebevědomí a zlepšení komunikace s lidmi.

„Chodím do práce a chodím na individuální terapie ke své psycholožce a svému psychiatrovi. Daří se mi lépe, cítím se vyrovnaněji, denně komunikuji s lidmi, což beru za obrovský úspěch a posun ve svém životě, tudíž si myslím, že by asi byla vhodná doba spolupráci ukončit. Myslím si, že to již nepotřebuji.“

Co se nám povedlo?

„Dostala jsem informace, které mě nasměrovaly k práci, pro kterou mám vlohy. Mám práci, která mě baví, zvládám ji i stresové situace, které se v práci čas od času objeví. Získala jsem uznání od sestry, která mě tehdy odrazovala, prý by nedokázala to co já. Podařilo se mi překonat sociální fobii, vyřizuji běžné věci, nákupy, úřady, banku, pracuji v týmu.“

8. Údaje o hospodaření

Celková finanční rozvaha – 2016

NÁKLADY v Kč		
spotřebované nákupy		78914,00
cestovné		8514,00
poštovné,spoje		25456,74
lektorné, školné		18000,00
služby externí		66253,00
nájemné,služby nájmu		72000,00
mzdové náklady		471441,00
zákonné sociální pojištění		141252,00
ostatní náklady		5540,80
Náklady celkem		**887371,54**

VÝNOSY v Kč		
úroky		24,21
přijaté příspěvky(dary)		
provozní dotace		867487,90 869000 - 1512,10
tržby za vlastní výkony		
Výnosy celkem		**867512,11**

Hlavní finanční zdroje v roce 2016:

- Magistrát města Ostravy – 150 000 Kč – na mzdy Pavučiny
- Ministerstvo práce a sociálních věcí – 659 000 Kč na Pavučinu
- Magistrát města Ostravy – 60 000 Kč – na Projekt Hudbou k uzdravení
- Vlastní zdroje – 19859,43 Kč

Celkem 869 000 Kč + vlastní zdroje

9. Poděkování

Děkujeme všem, kteří nejen finančně podpořili Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje a projekty našeho sdružení.

CRPDZ MSK bylo finančně podpořeno Moravskoslezským krajem a Statutárním městem Ostrava. Tyto prostředky byly použity pro Službu následné péče „Pavučina“.

Výroční zprávu CRPDZ MSK za rok 2016 vypracoval předseda Ing. Alexej Beránek, Bc. Lenka Pouchlá, Dis a Bc. Jana Martínková, DiS.

Výroční zpráva CRPDZ MSK za rok 2016 byla schválena na Valné hromadě dne 25. 5. 2017 v sídle spolku.